

Pohjanmaan ELY-keskukselta voi hakea rahoitusta maaseudun kehittämishankkeisiin jatkuvasti, mutta ne ratkaistaan jaksottain. Tämän vuoden toinen valintajakso kehittämishankkeille on 1.3.–31.5.2017 ja yritystuille 1.2.–30.4.2017. Molempien valintajaksojen teemana on kiertotalous. Lisätietoja: kehittämishankkeet: Petri Svanbäck 0295 028 632 ja yritystuet: Matias Smeds puh. 0295 028 620.

HANKETUET

Yleishyödyllisellä investointihankkeella voidaan esimerkiksi tukea paikallisia kokeiluita ja investointeja, joilla tehostetaan kierrätystä, käytetään raaka-aineita tehokkaammin tai tuotetaan energiaa uusiutuville energialähteillä.

Yleishyödyllisellä kehittämishankkeella voidaan kehittää esimerkiksi kierrätykseen lisäämiseen ja jätteiden vähentämiseen liittyviä käytäntöjä ja tuoda tähän liittyvää osaamista kylien arkeen.

Koulutushankkeen avulla saadaan esimerkiksi tietoa alan tutkimuksesta ja innovaatioista.

Tiedonvälityshankkeessa jaetaan uusinta tietoa maaseudun yrittäjille, asukkaille ja muille toimijoille.

Yhteistyöhanke on elinkeinon kehittämishanke, jonka kaksi tai useampi toimija toteuttaa yhdessä. Yhteistyöhankeen tulosten tulee olla yleisesti hyödynnettävissä.

YRITYSTUET

Investointitukea voivat saada aloittavat ja laajentavat yritykset esimerkiksi tuotantotilojen hankkimiseen tai rakentamiseen ja koneiden hankintaan.

Perustamistuesta saa apua yrityksen alkutaipaleelle, kun toimintaa käynnistetään tai kun jo toimiva yritys siirtyy uuteen liiketoimintaan. Perustamistukea voi saada esimerkiksi tuotekehityshankkeisiin tai markkinointisuunnitelman laatimiseen.

Investoinnin toteutettavuustutkimus auttaa silloin, kun halutaan selvittää, onko tarkoituksenmukaisempaa esimerkiksi hankkia valmis tuotantolaitos vai rakentaa uusi.

Kokeilutuki on tarkoitettu uusien liiketoimintojen etsimiseen. Tuen avulla voidaan kokeilla, tulisiko ideasta tuote tai palvelu, jota kannattaa lähteä edelleen kehittämään.

JÄTTEISTÄ ÖLJYÄ

Pohjanmaan hyötyjätékuljetuksen visiona on muuttaa muovi takaisin öljyksi. Kyse on pyrolyysimenetelmällä tuotetusta öljystä, jonka raaka-aineena on kierrätys- ja erilliskerätty muovi.

Yritys on investoimassa raaka-aineen lajittelun kehittämiseen, jotta siitä saadaan paremmin talteen erilaiset jakeet, joita voidaan hyödyntää materiaaleina polttamisen tai loppusijoittamisen sijaan.

Kierrätyskelvottomasta muovista pyritään tekemään öljyä ja jatkojalostamaan sitä takaisin tuotteiksi.

HEVOSEN LANTA HYÖDYKSI

Hevosien lanta on monille tallinpitäjille ongelma, josta eroonpääsy aiheuttaa vain kustannuksia. Näin ei kuitenkaan tarvitsisi olla, sillä lantaa voidaan hyödyntää monin tavoin ravinteiden kierrättämisessä ja energiantuotannossa ja se voi poikia uutta liiketoimintaa. Hallituksen hevosenlanta hyötykäyttöön -kärkihankkeessa etsitään ratkaisuja tähän hyödyntämiseen.

Lantaa voidaan esimerkiksi kompostoida tallin omassa tai useamman tallin yhteisessä kompostorissa. Kompostoidun aineksen voi hyödyntää itse tai sopia yhteistyöstä vaikkapa lähistöllä toimivan

maanviljelijän, puutarhan tai viherrakentajan kanssa. Verkostoituminen kannattaa, sillä yhteistyön kautta pienikin talli voi olla osa isompaa kokonaisuutta. Hevosien lantaa voidaan käyttää myös biokaasulaitoksessa.

Kiertotalouden tausta-ajatuksena on, että ihmiskunta ei pysty käyttämään loputtomasti neitseellisiä luonnonvaroja, vaan tarvitaan viisaampaa resurssien käyttöä.

Kiertotaloudesta on kaavailtu merkittävää veturia myös Suomen taloudelle. Laittamalla raaka-aineet tehokkaasti kiertämään on arvioitu saavutettavan jopa miljardien kasvua Suomen bruttokansantuoteseen. Ennen kaikkea kiertotalouden odotetaan luovan lisää työpaikkoja, sillä keräys, kierrätys, uudelleenkäyttö ja -valmistus sekä huolto vaativat huomattavasti suuremman työpanoksen kuin neitseellisistä raaka-aineista hyödyntävä tuotanto. Kiertotalous voi käsittää myös resurssien hyötykäytön lisäämistä muun muassa vuokrauksen, myymisen, jakamisen ja vaihtamisen keinoin. Kuluttamisen ja omistamisen sijaan suuntaudutaan palveluiden käyttämiseen.

(Lähde: Euroopan jätteen vähentämisen viikko, Sitra)

Utvecklingsprojekt och företagsstöd kan ansökas kontinuerligt, men de väljs för finansiering enligt urvalsperioder. Årets andra urvalsperiod pågår 1.3-31.5.17 för utvecklingsprojekt och 1.2-30.4.17 för företagsstöd. Tema för båda urvalsperioderna är cirkulär ekonomi. Mer information ges av Petri Svanbäck tel. 0295 028 632 (utvecklingsprojekt) och Matias Smeds tel. 0295 028 620 (företagsstöd).

Idén bakom cirkulär ekonomi är att mänskligheten inte kan fortsätta använda jungfruliga naturresurser hur länge som helst, utan det behövs en klokare resursanvändning. Cirkulär ekonomi kunde vara en ny motor för tillväxt i Finland.

Om man återanvänder råvaror effektivt uppskattas det att Finlands BNP kan växa med miljarder. Framför allt väntas cirkulär ekonomi skapa nya arbetsplatser eftersom insamling, återvinning, återanvändning och tillverkning samt service kräver betydligt mer arbete än produktion som grundar sig på jungfruliga naturresurser.

Cirkulär ekonomi kan omfatta även en ökad användning av resurserna till exempel genom uthyring, försäljning, delägarskap och byte. I stället för konsumtionen och ägande inriktar man sig på användning av tjänster.

(Källa: Euroopan jätteen vähentämisen viikko, Sitra)

Närings-, trafik- och miljöcentralen

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

PROJEKTSTÖD

Allmännyttiga investeringsprojekt kommer i fråga när vill man stöda lokala försök eller investeringar, som optimerar återanvändning, använder råvaror effektivare eller producerar förnybar energi.

I ett allmännyttigt utvecklingsprojekt kan man utveckla sätt att öka återvändning och minska avfall och föra sådana kunskaper till bybors bruk.

Med stöd från ett utbildningsprojekt får man information om forskning och innovation inom branschen. Informationsförmedlingsprojekten förmedlar färsk information till företagare, invånare och andra aktörer på landsbygden.

Samarbetsprojekt är näringarnas utvecklingsprojekt, som två eller flera aktörer förverkligar tillsammans. Resultaten av samarbetsprojektet bör finnas tillgängligt för allmänt nyttjande.

FÖRETAGSSTÖD

Investeringsstöd kan företag som inleder sin verksamhet eller utvidgar sin verksamhet få bland annat för att skaffa produktionsutrymmen eller för byggande och för anskaffning av maskiner.

Genomförbarhetsstudie i samband med investering är ett stöd för utredande av möjligheterna och förverkligandet av materiellt stöd. Stödet är ämnat för anskaffande av experttjänster. Med det stödet kan man till exempel utreda om det är mer ändamålsenligt att skaffa en färdig produktionsbyggnad eller bygga en ny.

Nyetableeringsstödet ger hjälp vid företagets start, då verksamheten startas upp eller då ett redan fungerande företag övergår till en ny affärsverksamhet.

Försöksstödet finns till för att söka nya affärsverksamheter. Med hjälp av stödet kan man testa om idén kan bli en produkt eller tjänst, som det är värt att vidareutveckla.

OLJA AV PLASTAVFALL

Pohjanmaan hyötyjätekuljetus har en vision att omvandla plast tillbaka till olja. Det är fråga om olja som produceras genom pyrolys-metoden och som använder återanvänt och insamlat plastavfall som råvara. Företaget vill investera i utveckling av råvarusortering. Då blir det lättare att ta tillvara olika kemiska ämnen som kan utnyttjas istället för att de bränns eller deponeras. Plast som inte går att återanvända strävar man efter att göra olja av och förädla till nya produkter.

HÄSTGÖDSEL GÖR NYTTA

Hästgödsel är ett problem för många stallägare, eftersom den enbart förorsakar kostnader att bli av med den. Så behöver det inte vara, för man kan utnyttja hästgödsel på många olika sätt inom återvinning av näringsämnen och i energiproduktion. Hästspilling kan också ge upphov till ny företagsverksamhet. Regeringens spetsprojekt om återvinning av hästgödsel söker lösningar för användning av gödseln.

Man kan kompostera och använda hästgödseln själv eller samarbeta med jordbrukare, trädgårdar eller anläggare av grönområden i närheten. Det lönar sig att nätverka, med samarbete kan ett litet stall bli en del av större helhet. Hästgödsel går också att använda i biogasverk.